

Motion till riksdagen 2011/12:Sf261

av **Andreas Norlén och Maria Plass (M)**

Sjuklön

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av finansieringen av kostnaderna för sjukskrivningsdagarna 2–14.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att karensdagen i sjukförsäkringen bör omvandlas till åtta karenstimmar.

Motivering

För närvarande betalar arbetsgivaren sjuklön till den anställde under de första två veckorna av en sjukskrivning, med undantag för den första dagen, karensdagen, då ingen sjuklön utgår. När detta system infördes genomfördes en viss sänkning av arbetsgivaravgifterna för att kompensera arbetsgivarna för den sjuklönekostnad de påfördes.

I större företag förefaller det som om reformen blivit i allt väsentligt kostnadsneutral. Kostnaden för sjuklön har kompensrats av sänkningen av arbetsgivaravgifterna. I mindre företag är bilden väsentligt mer blandad.

I ett mindre företag, som har turen att ha en i huvudsak frisk personal kan reformen ha inneburit en ekonomisk vinst. De anställda har så låg sjukfrånvaro att sänkningen av arbetsgivaravgifterna mer än väl täcker sjuklönekostnaden. I ett mindre företag som drabbats av att en av de anställda haft många längre och kortare sjukskrivningsperioder kan bilden vara en helt annan. Där kan sjuklönekostnaderna vida överstiga sänkningen av arbetsgivaravgifterna.

I ett mindre företag är det typiskt sett allvarigare än i ett stort företag att en av de anställda drabbas av långvarig ohälsa. I ett mindre företag är varje anställd en nyckelperson, och det är svårt att hitta vikarier och svårt att organisera arbetet så att det går att sätta in vikarier vid återkommande men oförutsägbara sjukskrivningar. Istället blir resultatet ofta att företagaren själv får

Fel! Okänt namn på

utföra både sina egna och den sjukskrivnes arbetsuppgifter. Ovanpå dessa problem, som gäller oavsett hur sjuklönen finansieras, kommer sedan sjuklönekostnaden.

Detta illustrerar åter hur det svenska regelverket på många områden är anpassat efter större företags behov.

Jag har träffat åtskilliga mindre företagare som hellre skulle betala något högre arbetsgivaravgifter än riskera att betala höga sjuklönekostnader om en av de anställda skulle drabbas av sjukdom eller en olyckshändelse. Visserligen finns det privata försäkringar som företag kan teckna för att skydda sig mot höga sjuklönekostnader, men det verkar inte rimligt att staten konstruerar ett system som tvingar fram kompletterande försäkringar om det går att konstruera det statliga systemet på ett bättre sätt.

Att låta arbetsgivarna betala sjuklönekostnaderna kan ses som ett sätt att ge arbetsgivarna incitament att skapa en god arbetsmiljö för att förebygga ohälsa. Problemet med det resonemanget är att en stor del av sjukskrivningarna inte är arbetsrelaterade. Småföretagaren får betala inte enbart om den anställda blir sjuk av dålig arbetsmiljö utan också om den anställda bryter benet i skidbacken eller får tuberkulos vid en utlandsresa, vilket är exempel på händelser helt utanför arbetsgivarens kontroll. Det finns därför goda skäl att se över finansieringen av sjuklönekostnaderna för sjukskrivningsdagarna 2–14, vilket riksdagen bör ge regeringen tillkänna.

Åtta karenstimmar

En annan sjuklönerelaterad fråga rör karensdagen. Om en anställd går hem på grund av sjukdom efter halva arbetsdagen, räknas enbart resten av arbetsdagen som karensdag. Om den anställda går hem på grund av sjukdom när en timma återstår av arbetsdagen, räknas enbart den sista timman som "karensdag". Dagen därpå utgår full sjuklön, om den anställda fortfarande är hemma. Detta kan givetvis missbrukas.

Istället borde karensdagen ses som åtta karenstimmar (eller det antal timmar som i den aktuella branschen utgör en full arbetsdag för den som arbetar heltid). Går man hem när en timma återstår av arbetsdagen, får man ingen sjuklön för den timman och inte heller för de första sju timmarna påföljande arbetsdag (om man då fortfarande är hemma).

Stockholm den 29 september 2011

Andreas Norlén (M)

Maria Plass (M)